

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

Στο όνομα του Ιησού, και στο τι εκείνος εκφράζει, προξενήθηκαν και προξενούνται στο διάβα των αιώνων σειρά αντιδράσεων και διαφωνιών, τόσο μεταξύ συγγενών και φίλων όσο και μεταξύ διανοούμενων και ιστορικών. «Αυτός θα γίνει αιτία να καταστραφούν ή να σωθούν πολλοίγια να φανούν οι πραγματικές διαθέσεις πολλών» (Λουκ. 2,34-35) αποκαλύπτει ο Θεοδόχος Συμεών, αλλά και στον Ψαλμό 67,19 αναφέρεται: «Στα ψηλώματα ανέβηκες, έπιασες αιχμαλώτους. Απ' τους ανθρώπους δώρα έλαβες και από τους αποστάτες. Όστε να κατοικήσουνε κι αυτοί στο Θεό κοντά, στον Κύριο». Ο Χριστός γνώριζε καλά ότι θα πυροδοτήσει μια ατέλειωτη σειρά από αντιδράσεις μεταξύ των ανθρώπων στο όνομά Του. Και αυτό εννοεί, όταν προφητεύει: «Μη νομίζετε ότι ήρθα για να φέρω (μια ψευδή) ειρήνη πάνω στη γη» (Ματθ. 10, 34-36) και ακόμη: «Φωτιά (ζήλο ή αντίθετα μίσος απέναντί μου) ήρθα να βάλω στη γη και τι άλλο θέλω αν τώρα έχει πλέον ανάψει» (Λουκ. 12,49). Σε μερικές από τις καταγραφείσες αυτές αντιρρήσεις των ορθολογιστών, αγνωστικιστών και αθέων για το πρόσωπό Του, που αρνούνται το Θεανθρώπινο μεγαλείο Του, θα απαντήσουμε ακροθιγώς και απολογητικώς αμέσως παρακάτω:

Πώς γνωρίζουμε, μας λένε, ότι ο Χριστός δεν χρησιμοποίησε για τον εαυτόν του τις προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης, ότι δεν ΤΙΣ ΕΜΑΘΕ ΚΑΛΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΚΑΤΟΠΙΝ ΣΑΝ ΜΕΣΣΙΑΣ; Απάντηση: α) Υπάρχουν προφητείες που ξεφεύγουν από τον ανθρώπινο έλεγχο. Πώς μπορούσε λ.χ. να καθορίσει ο ίδιος το χωριουδάκι της Βηθλεέμ, στο οποίο γεννήθηκε; β) Καθορίστηκε ο χρόνος γέννησής Του πολλούς αιώνες π.Χ. (Γένεση 3,15/49,10), 8 αιώνες π.Χ. (Ησαΐας 7,14) και 6 αιώνες π.Χ. (Δανιήλ 2,45). Θα μπορούσε ο ίδιος να επιλέξει τον ακριβή χρόνο της γέννησής Του, εάν δεν ήταν Υιός του Θεού; γ) Στην Παλαιά Διαθήκη (Π.Δ.), πολλά χρόνια πριν την Επιφάνειά Του, αναφέρεται το ύψος της χρηματικής τιμής της προδοσίας από τον Ιούδα (Ζαχ. 11,12), όπως ακριβώς και πραγματοποιήθηκε, δ) Προφητεύθηκε ο θάνατός Του από τον Δαυίδ (Ψαλμ. 15,10): Μπορούσε να οργανώσει για τον εαυτό Του το χειρότερο είδος θανάτου, για να αποδειχθούν αληθινές οι προφητείες της Π.Δ.; Μα τότε θα ήταν διαταραγμένος ψυχικά, πράγμα όμως που απορρίπτεται από την απaráμιλλη ζωή, τα θαύματα και τη διδασκαλία Του, ε) Όσοι ισχυρίσθηκαν ότι ήσαν οι αληθινοί Μεσσίες (Θευδάς, Ιούδας Γαυλωνίτης, Βαρκωχέβα) ξεσκεπάστηκαν γρήγορα και θανατώθηκαν, μαζί με πολλούς οπαδούς τους.

ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ, συνεχίζουν, ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ ΘΕΩΡΗΘΟΥΝ ΜΕΣΣΙΕΣ. Γιατί γι' αυτούς να μην επαληθεύονται, τηρουμένων των αναλογιών, οι προφητείες περί θανάτου κ.λπ. της Π.Δ.; Απάντηση: α) Είναι τόσες οι λεπτομέρειες που βρήκαν επαλήθευση ΜΟΝΟ στον Χριστό, που ένας Εκδοτικός Οίκος στην Αγγλία προσφέρει σεβαστό χρηματικό ποσό σ' όποιον ανακαλύψει έστω και έναν άνθρωπο που στο πρόσωπό του επαληθεύεται μικρό και μόνο μέρος των προφητειών της Αγίας Γραφής, β) Η πιθανότητα σύμπτωσης οκτώ (8) και μόνο προφητειών σε έναν άνθρωπο ισούται με το κλάσμα 1 προς 10 στη δύναμη 17. Δηλαδή μια πιθανότητα στα 100 τετράκις εκατομμύρια. Για να φανταστούμε λίγο αυτή την 'απίθανη πιθανότητα', χρησιμοποιούμε το εξής παράδειγμα: Ας

υποθέσουμε, γράφει ο μαθηματικός Peter Stoner, ότι καλύπτουμε με 10 στην 17η ασημένια δολάρια το Τέξας. Θα κάλυπταν ολόκληρη την πολιτεία και θα έφταναν σε ύψος εξήντα εκατοστών. Η ίδια πιθανότητα που θα είχε ένας άνθρωπος να πιάσει, χωρίς να βλέπει, σκύβοντας μια και μόνη φορά, ένα μαρκαρισμένο δολάριο σε όλη αυτή την περιοχή, είναι και η πιθανότητα να εκπληρωθούν και οι 8 προφητείες σε έναν και μόνο άνθρωπο που ζει πάνω στη γη (βλ. Peter Stoner, "Μιλάει η επιστήμη", εκδ. Πέργαμος, Αθ. 1990, σελ. 50-51). Φανταστείτε για τις τρεις εκατοντάδες περίπου προφητείες που αφορούν στον Χριστό ποια θα ήταν η πιθανότητα.

Μια άλλη ένσταση του ορθολογισμού ή των ανειδίκευτων ερευνητών αφορά στο εξής: «Πώς είμαστε σίγουροι ότι ο Χριστός δεν ήταν ένας απλός καθημερινός άνθρωπος της εποχής του, που μετά το θάνατό Του απέκτησε φήμη και δόξα από έναν κύκλο οπαδών του, ΩΣΤΕ ΝΑ ΜΥΘΟΠΟΙΗΘΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΘΕΩΡΗΘΕΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΘΕΟΣ; ΜΗΠΩΣ ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΤΑΝ ΜΥΘΟΙ, τους οποίους διαμόρφωσαν ορισμένοι αφού επηρεάστηκαν από μεσσιανικές ιδέες;». Επ' αυτών έχουμε να είπουμε τα εξής: α) Το κήρυγμα του απ. Παύλου είναι το ίδιο με εκείνο των αποστόλων του Χριστού. Προσυπογράφεται μάλιστα από αυτόπτες και αυτήκοους μάρτυρες της διδασκαλίας του Κυρίου. Οι επιστολές του Παύλου και τα Ευαγγέλια γράφτηκαν πολύ κοντά στα γεγονότα του σταυρικού θανάτου του Ιησού (του Μάρκου 30 χρόνια μετά, ενώ του Παύλου οι Επιστολές 20 και πλέον χρόνια από το θάνατο του Χριστού). Δεδομένης της μεταστροφής του αποστόλου στο Χριστό, ενώ πρωτύτερα υπήρξε σκληρός διώκτης των χριστιανών, αλλά και της σοβαρότητας της διδασκαλίας του Παύλου που επισφραγίστηκε μάλιστα με το μαρτύριό του, συμπεραίνουμε ότι η πρωταρχική πίστη των χριστιανών ήταν η λατρεία προς το Χριστό ως Υιό του Θεού, β) Σύμφωνα με τους ίδιους τους ορθολογιστές, πρέπει να περάσουν πολλά χρόνια από ένα σημαντικό γεγονός για να γίνει θρύλος και να αποκτήσει φανταστικές διαστάσεις. Η Εκκλησία εξαρχής όμως, όπως επισημαίνουν οι πηγές, εξυμνούσε το Χριστό ως Θεό (ο Πλίνιος ο νεότερος π.χ., διοικητής της Βιθυνίας, πιστοποιεί ήδη από το 110 μ. Χ., ότι ο Ιησούς λατρευόταν ως Θεός και μάλιστα στη Μικρά Ασία), γ) Οι πολλοί κοντινοί μάρτυρες της διδασκαλίας του Χριστού και ακροατές των λόγων Του θα μαρτυρούσαν την αλήθεια σε περίπτωση που ο κύκλος Του απέδιδε σε Αυτόν θείες ιδιότητες χωρίς εκείνος να το επιδιώξει. Όλοι όμως συμφωνούν ότι στο κήρυγμά του και τη διδασκαλία Του ο ίδιος θεωρεί τον εαυτόν του Υιό του Θεού και προφητεύει την ανάστασή Του. Μάλιστα θεραπευθέντες από τον Κύριο ζούσαν ακόμη στις αρχές του β' αιώνα, όπως και μαθητές Του, οι οποίοι είχαν ακούσει προσωπικά τη διδασκαλία Του. Πολλοί θα αντιδρούσαν αν επρόκειτο για μυθολογίες, δ) Κυκλοφορούσαν βεβαίως διάφορες μυθολογίες στους αρχαίους χρόνους. Το γεγονός όμως ότι απορρίφθηκαν από την Εκκλησία 30 περίπου απόκρυφα ευαγγέλια γεμάτα μυθικές ενέργειες και διηγήσεις, και εγκρίθηκαν μόνο 4, αποκαλύπτει την αλήθειά τους, ε) Ο μύθος εξάλλου ανήκει κυρίως στην προχριστιανική εποχή, ενώ ο Χριστιανισμός και οι ευαγγελικές ιστορίες ήκμασαν σε φιλοσοφικά χρόνια, ιστορικά και όχι νηπιώδη. Συνεγράφησαν σε εποχή όπου οι δεισιδαιμονίες κατέρρεαν και οι Επικούρειοι και Στωϊκοί φιλόσοφοι απέρριπταν ως μυθολογίες τις αρχαίες θρησκείες, στ) Πώς ο κόσμος αγκάλιασε τα Ευαγγέλια, τη στιγμή που περιελάμβαναν υποτίθεται μύθους για έναν ήρωα θρυλικό, γεννημένο από λάο μισητό και χωρισμένο από τα άλλα έθνη;, ζ) Στα Ευαγγέλια δεν βλέπει

κανείς θεούς με μορφή δράκων ή τεράτων ή θεούς-ζώα, ούτε ανήθικες πράξεις συναντά ψευδών θεοτήτων. Διακρίνει μόνο αγιότητα, αρετή και σώφρονα ενέργεια, η) Αν ο Ιησούς δεν υπήρξε παρά μόνο ένας μεταρρυθμιστής προφήτης, γιατί τότε τον ακολούθησαν Ιουδαίοι και Έλληνες, τη στιγμή μάλιστα που τους είχε υποσχεθεί θρίαμβο και αντί αυτού σταυρώθηκε; Πώς τόσοι και τόσοι ειδωλολάτρες εγκατέλειψαν τον πολυθεϊσμό και έγιναν χριστιανοί; θ) Όλα τα θρησκευόμενα είχαν αρχή σε μια ισχυρή προσωπικότητα, που τους έδωσε την πρώτη ώθηση. Τι να πούμε για μια θρησκεία που την εχθρευόταν ο Ιουδαϊσμός, τη μισούσε ο Εθνικός κόσμος, την εδίωξε το ρωμαϊκό κράτος και παρόλα αυτά κατέκτησε τον κόσμο; Αν δεν είχε αρχή τον Ιησού και τους άμεσους μαθητές Του, πώς ένα ανώνυμο πλήθος θα συνελάμβανε ιδεολογικά την μορφή Του, με επινοήσεις και δάνεια; Αν ήταν μύθος θα σήμαινε ότι η πρώτη κοινότητα πίστευε ως μωρόπιστη ό,τι άκουγε, ή ότι θα ήσαν οι πιστοί υστερικά άτομα που θα δέχονταν άκριτα τέτοιου είδους φαντασιώσεις. Δεν εξηγείται έτσι όμως: 1. Η κυριαρχία του Χριστιανισμού, μέσα από τον τρόπο, τους διωγμούς κ.α. 2. Η λατρεία του Χριστού, αν θα πέθαινε προδίδοντας τις ελπίδες τους, 3. Πώς οι δήθεν ψευδαισθήσεις σταμάτησαν αυτόματα αμέσως μετά την ανάληψή Του; 4. Πώς η διδασκαλία για το Χριστό είχε ολοκληρωθεί πριν τις επιστολές του Παύλου; (51 μ.Χ.), 5. Πώς ο Παύλος, που εδίωκε το Χριστό έγινε ο μεγαλύτερος υμνητής Του; 6. Πώς οι απλοϊκές και κατά το πλείστον αμόρφωτες ομάδες των πιστών οδηγήθηκαν σε τέτοιες μεγαλειώδεις συλλήψεις του Χριστιανισμού;

Πώς είμαστε σίγουροι, επιμένουν σε άλλη αντίρρησή τους οι ορθολογιστές, ότι οι ευαγγελιστές δεν ΕΓΡΑΨΑΝ ΨΕΥΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟ, ΘΕΛΟΝΤΑΣ ΝΑ ΤΟΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΟΥΝ ΩΣ ΘΕΟ; Απαντάμε: α) Δεν θα άφηναν οι μαθητές Εκείνου τις περιουσίες τους, δεν θα υποβάλλονταν σε βασανιστήρια και δεν θα επιδείκνυαν τέτοιο θάρρος για ένα ψέμα, ενώ πρώτα ήσαν δειλοί και καθημερινοί ψαράδες που κρύφτηκαν μάλιστα για το φόβο των Ιουδαίων. Πολύ περισσότερο δεν θα μαρτυρούσαν με το αίμα τους για μια φτιαχτή ιστορία, β) Ο βίος, η πολιτεία, η ανυπέβλητη διδασκαλία και τα άπειρα θαύματα του Ιησού Χριστού, που μαρτυρούνται και από εξωχριστιανικές πηγές (λ.χ. από τον Ιουδαίο Ιώσηπο), δεν αφήνουν περιθώρια για πλαστές ιστορίες. Η διδασκαλία Του μάλιστα, που ποιοτικά είναι ασυγκρίτως ανώτερη από όλους τους ιδρυτές θρησκειών και τους φιλοσόφους διαχρονικά, δεν θα μπορούσε να εφευρεθεί από το μηδέν, γ) Οι ιεροί ευαγγελιστές περιγράφουν με φυσικότητα, απλότητα και ειλικρίνεια τα γεγονότα. Τα καταγράφουν με απάθεια και χωρίς να θέλουν να συγκινήσουν τους αναγνώστες, και μάλιστα τα γεγονότα των παθών και της ανάστασης. Φανερώνουν εξάλλου τα ελαττώματά τους, ανακοινώνουν τις ζήλιες τους, δεν διστάζουν να φωνάξουν την προδοσία τους, την άρνησή τους να πιστέψουν αρχικά στο θείο μήνυμα του Θεανθρώπου και στην ανάστασή Του. Τα παραμύθια αντιθέτως δεν εκτίθενται έτσι, αλλά με αρκετή φαντασία, στόμφο, εξωραϊστικές εικόνες και ηρωοποίηση των πρωταγωνιστών, δ) Η μορφή του Χριστού είναι τόσο πρωτότυπη, που δεν θα μπορούσαν να την εφεύρουν από το μηδέν. Δεν υπήρχε ούτε μεταξύ των Ιουδαίων, ούτε μεταξύ των Ελλήνων και της ανατολικής φιλοσοφίας. Γι' αυτό και η διδασκαλία Του απέβη «Ιουδαίοις σκάνδαλο και Έλλησι μωρία», ε) Οι ιεροί συγγραφείς περιγράφουν, ενίοτε με διαφορετικό ο καθένας τρόπο, την ίδια ιστορία, ή αλληλοσυμπληρώνονται σε αρκετά εδάφια, πράγμα που σημαίνει ότι δεν είναι

προσυνεννοημένοι στα όσα διηγούνται. Άλλωστε γράφουν με διαφορά 10, 20 και 30 ετών τα Ευαγγέλια τους, στ) Η μαρτυρία που αποστόλου Παύλου, αρχικού διώκτη των χριστιανών, που είναι ίδια με εκείνη των αποστόλων όπως γράψαμε ήδη, πιστοποιεί την αλήθεια των θεοπνεύστων πηγών, ζ) Οι ευαγγελιστές δεν είχαν σκοπό να γράψουν ιστορία. Αρκούν 6 ώρες για να απαγγείλουμε λ.χ. τους λόγους του Κυρίου στα Ευαγγέλια. Μάλιστα όλα τα γεγονότα της ζωής Του διαδραματίζονται, αν τα θεωρήσουμε ενωμένα, μέσα σε διάστημα μόλις 40 ημερών. Απλώς δηλαδή περιγράφουν οι ευαγγελιστές ψυχρά τι είδαν, τι ψηλάφησαν, τι άκουσαν και τι έζησαν. Είναι ένα ποιμαντικό μήνυμα προς τους Ιουδαίους και προς τα έθνη για την Τριαδική αλήθεια και για τη θεότητα του Ιησού Χριστού, η) Τα Ευαγγέλια γράφτηκαν πολύ νωρίς (από το 60 μ.Χ. για το Ευαγγέλιο του Μάρκου κ.ο.κ.), όταν πολλοί μάρτυρες της ζωής του Ιησού ζούσαν ακόμη, όπως προαναφέραμε. Δεν βρίσκουμε, πράγματι όμως, καμία διάψευση ή διαμαρτυρία για τα υπερφυσικά θαύματα, διάφορα γεγονότα και ιστορικά στοιχεία της ζωής του Κυρίου, αν υποθέσει κάποιος ότι δεν έγιναν έτσι, θ) Τα Ευαγγέλια διασώζουν την αρχέγονη κατήχηση της πρώτης Εκκλησίας. Ως εκ τούτου, πάσα προσπάθεια ερμηνείας τους έξω και μακριά από την πίστη στον ενανθρωπήσαντα, σταυρωθέντα και αναστάντα Κύριο είναι καταδικασμένη σε αποτυχία.

«Μήπως όλα τα γεγονότα της ζωής του Ιησού υπήρξαν φυσικά, αλλά οι ερμηνευτές τους ΕΔΩΞΑΝ Σ' ΑΥΤΑ ΨΕΥΔΩΣ ΤΟΝ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΣ;», ρωτάνε οι αρνούμενοι τη θεότητα του Υιού του Θεού. Απάντηση: α) Θα επέτρεπε όμως ο Χριστός να εκλαμβάνουν οι θεατές και ακροατές Του τα φυσικά γεγονότα της ζωής του ως θαύματα και δεν θα διαμαρτυρόταν εναντίον τέτοιων δεισδαιμονιών; β) Η ηθική αξία του Ιησού, αν δεχθούμε κάτι τέτοιο, καταρρίπτεται. Διότι έτσι θα συμμορφωνόταν σαν αγύρτης με τις πλάνες πολλών συμπατριωτών Του. Ο μοναδικά ηθικός όμως χαρακτήρας του, η μοναδική διδασκαλία του και η πνευματικότητά Του δεν συνηγορούν υπέρ αυτής της άποψης, γ) Οι πρώτες πηγές των Λόγων του Ιησού (Q), που κυκλοφορούσαν ευρέως, ίσως και όσο ακόμη ζούσε, πιστοποιούν τα θαύματα του Κυρίου. Ο διαχωρισμός φυσικού και υπερφυσικού στα Ευαγγέλια αποδείχθηκε αδύνατος. Ο Ιωάννης, ο Μάρκος, οι Συνοπτικοί περιγράφουν τον Ιησού ως Υιό Θεού και θαυματουργό εξ αρχής. Τα θαύματα περιγράφονται γλαφυρά, όχι με συναισθηματική ένταση, σύντομα, αξιοπρεπώς, και αναφέρονται στην πνευματική αποστολή του Μεσσία. Ο Ηρώδης πίστευε ότι ο Βαπτιστής αναστήθηκε και κάνει θαύματα, ενώ οι Εβραίοι ότι με τη βοήθεια του σατανά πραγματοποιεί ο Ιησούς τα θαύματα. Η πίστη των ίδιων των Εβραίων (που συνέργησαν προς εκτέλεσή Του) για τα μοναδικά θαύματα του Ιησού καταγράφεται και στο ιερό βιβλίο τους Ταλμούδ. δ) Πώς τα θαύματα και η πίστη στον Ιησού ως Υιό Θεού δημιουργήθηκαν δήθεν από μόνα τους, και μάλιστα σε περιβάλλον μονοθεϊστικό (Ιουδαϊκό), που ήταν κατά της θεοποίησης προσώπων; Το αντίθετο θα έπρεπε να είχε συμβεί. Να είχε δηλαδή ξεχασθεί η μνήμη Του σε περίπτωση που είχε θεωρηθεί λαοπλάνος, ε) Σε καμία θρησκεία δεν υπήρξε πίστη στη θεότητα κάποιου χωρίς να τον συνοδεύουν θαύματα και σημεία μεγάλα. Άλλο η συμπάθεια και ο σεβασμός σε κάποιον και άλλο να τον θεωρήσουν Υιό Θεού χωρίς να έχουν δει θαύματα. Τα θαύματα του Ιησού δεν είναι μύθοι, όπως των ραβίνων, του ελληνιστικού κόσμου, του Ασκληπιού και του Σεράπιδος. Όλα αυτά ήσαν γεμάτα μυθολογικά και φανταστικά στοιχεία. Ο Χριστός με ένα απλό λόγο του, ένα

πρόσταγμά του, χωρίς καμία ένταση, χωρίς τη χρήση βοτάνων, φαρμάκων κ.α., θεραπεύει με εξουσία και άμεσα, ενώ τα θαύματα του Πυθαγόρα, του Απολλώνιου Τυανέως κ.λπ. παρουσιάζονται μεταγενέστερα και επηρεασμένα από το Χριστιανισμό, στ) Τις θεραπείες που ενήργησε ο Ιησούς Χριστός δέχονται ως πραγματικές όλοι οι νεώτεροι κριτικοί. Για τα θαυμαστά σημεία ο Λουκάς αντλεί από την προφορική κατήχηση των αυτοπτών μαρτύρων και γι' αυτό είναι γνήσιος (βλ. και Παναγιώτη Τρεμπέλα, "Απολογητικά Μελέται Ε'", εκδ. Ο Σωτήρ, Αθ. 1994).

Η μαρτυρία της Εκκλησίας, εδώ και 2.000 χρόνια και μέχρι το τέλος του κόσμου, είναι πως ο Ιησούς, ο άνωθεν Λυτρωτής, ο Υιός του Θεού, που σαρκώθηκε για τη σωτηρία των ανθρώπων, αποτελεί τον μόνο Θεάνθρωπο της ιστορίας. Δεν ήρθε για να ιδρύσει μια ακόμη θρησκεία, αλλά για να αφήσει το σώμα Του και το αίμα Του υπέρ της ζωής του κόσμου. Είναι ο αληθής Άρτος εξ' Ουρανού, που αναπαύει τους ταλαιπωρημένους και χορηγεί την ειρήνη του Αγίου Πνεύματος. Ομιλεί στα Ευαγγέλια «ως εξουσίαν έχων», συμπληρώνει ή καταργεί εντολές και διατάξεις που θέσπισε ο Θεός δια του μεγάλου Μωυσέως, και φανερώνει έτσι ότι τον μεν Νόμο προσέφερε στην ανθρωπότητα ο Μωυσής, την δε αλήθεια και τη Χάρη δώρισε στους πιστούς ο Χριστός, με σκοπό την μεταμόρφωση και θέωση των ανθρώπων. Γι' αυτό και κήρυττε με απλά λόγια (Παραβολές) για την πνευματική Βασιλεία του Θεού, η οποία «εντός ημών εστί» (Λουκ. 17,21).

Ο Ιησούς Χριστός δεν ήταν ένας απλός προφήτης, αλλά αυτός για τον οποίον ο ίδιος ο Μωυσής προσανατολίζει την ανθρωπότητα: «(Ο ΘΕΟΣ) ΘΑ ΑΝΑΔΕΙΞΕΙ ΕΝΑΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΑΠΟ ΣΑΣ, μέσα από το λαό σας, σαν εμένα. ΑΥΤΟΝ ΝΑ ΑΚΟΥΤΕ» (Δευτ. 18,15). Δεδομένου: (α) ότι «ανάμεσα στους Ισραηλίτες δεν παρουσιάστηκε πια άλλος προφήτης σαν το Μωυσή», τον οποίον «ο Κύριος γνώριζε πρόσωπο προς πρόσωπο», ούτε κανείς «είναι ισάξιος του όσον αφορά τα σημεία και θαύματα που τον έστειλε ο Κύριος να κάνει» (Δευτ. 34,10-11), (β) αλλά και ότι ΟΥΤΕ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣ ΑΚΟΜΗ Ο ΠΝΕΥΜΑΤΟΦΟΡΟΣ ΜΩΥΣΗΣ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΔΕΙ ΤΗ ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ: «Δεν θα μπορέσεις να δεις το πρόσωπό μου, γιατί κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να με δει και να μείνει ζωντανός» (Έξ. 33,20), αντιλαμβανόμαστε τι θέλει να πει ο ευαγγελιστής Ιωάννης στην αρχή του Ευαγγελίου του, όταν λέγει: «ΚΑΝΕΙΣ ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΕΙΔΕ ΤΟ ΘΕΟ. ΜΟΝΟ Ο ΜΟΝΟΓΕΝΗΣ ΥΙΟΣ, ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΓΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ, ΕΚΕΙΝΟΣ ΜΑΣ ΤΟΝ ΕΚΑΝΕ ΓΝΩΣΤΟ» (Ιω. 1,18). Ότι δηλαδή ο εσχατολογικός προφήτης τον οποίον αναγγέλλει στην ιστορία ο Μωυσής - και ο οποίος μάλιστα είναι επιπλέον, σύμφωνα με τον Ιωάννη, Υιός του Θεού- δεν είναι άλλος από τον Ιησού Χριστό.

Ας προσθέσουμε εδώ ένα σημαντικό Χριστολογικό σημείο τής προς Φιλιππησίους επιστολής (η επιστολή ονομάζεται 'ύμνος της χαράς') του απ. Παύλου, μόλις 22 χρόνια από το θάνατο και την ανάσταση του Κυρίου: «Να υπάρχει μεταξύ σας το ίδιο φρόνημα που είχε και ο Ιησούς Χριστός, ο οποίος, ΑΝ ΚΑΙ ΗΤΑΝ ΘΕΟΣ, δε θεώρησε την ισότητά του με το Θεό αποτέλεσμα αρπαγής, αλλά τα απαρνήθηκε όλα, ΠΗΡΕ ΜΟΡΦΗ ΔΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΕΓΙΝΕ ΑΝΘΡΩΠΟΣ. Και όντας πραγματικός άνθρωπος ταπεινώθηκε θεληματικά υπακούοντας μέχρι θανάτου, και μάλιστα θανάτου σταυρικού...». Και καταλήγει η πρωταρχική στην ουσία εκκλησιαστική

κοινότητα, δια του αποστόλου Παύλου, στο εξής: «...Κάθε γλώσσα θα ομολογήσει ότι Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ, για να δοξάζεται έτσι ο Θεός Πατέρας» (Φιλιπ. 2,5-8/ 10-11) [Τα κεφαλαία γράμματα στα αγιογραφικά κείμενα δικά μας]. Επομένως δύο δεκαετίες μόλις μετά τα γεγονότα του Σταυρού και της Αναστάσεώς Του, πίστευαν ήδη οι πρωτοχριστιανικές κοινότητες πως ο Χριστός ξεπέρασε κατά πολύ την μέση αντίληψη του Μεσσία που είχε η εποχή Του (ως θρησκευτικοπολιτικού ηγέτη) και γι' αυτό σταυρώθηκε, θεωρούμενος από το κατεστημένο ότι βλασφημεί, αποδεικνύοντας πλέον ότι είναι ο αληθινός Απεσταλμένος, ο Υιός του Θεού. Είναι δυνατόν άλλωστε να δίδασκε ο Ιησούς αλήθειες μοναδικής στην ιστορία πνευματικής ομορφιάς και ποιότητας, να τελούσε πλήθος θαυμάτων, θεραπειών και νεκραναστάσεων, να ομολογούσε ότι είναι ο Μονογενής Υιός του Θεού, και τελικά να μην ήταν;

Η ΤΕΛΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ του Χριστού (μίλησε για τον Τριαδικό Θεό, την αγάπη στους εχθρούς μας, την ισότητα των ανθρώπων κ.α.), Η ΘΑΥΜΑΣΤΗ ΑΝΑΜΑΡΤΗΣΙΑ ΤΟΥ δια της οποίας αποδεικνύεται κατεξοχήν άγιος (κανείς στα χρόνια Του δεν τόλμησε να τον ελέγξει για δόλο, απάτη, αμαρτίες ή αδυναμίες), ΤΑ ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΑ (ιάσεις κάθε είδους, πολλαπλασιασμός τροφών, κατασίγαση θαλάσσης, νεκραναστάσεις), ΟΙ ΑΚΡΙΒΕΙΣ ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ ΤΟΥ (προφήτευσε όσο ζούσε επί γης την πλήρη καταστροφή των Ιεροσολύμων, το αδύνατον αφανισμού της Εκκλησίας του και την αυτεξούσια ανάστασή Του) και Η ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΗΣ ΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΕΚ ΝΕΚΡΩΝ, γεγονός που πιστοποίησε η μετά την Πεντηκοστή αφοβία των αποστόλων, το κήρυγμά τους και το μαρτυρικό τους τέλος χάριν του Χριστού (βλ. και Νικ. Νευράκη, "Ο Χριστός και ο καινούριος κόσμος του Θεού", Αθ. 1989, σελ. 189-193), αποδεικνύει ότι ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΟΝ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΘΕΑΝΘΡΩΠΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, που "κατέβηκε για να ανεβούμε" και "έγινε άνθρωπος για να γίνουμε εμείς θεοί" κατ' ενέργειαν, εν τη δόξη και δια της δυνάμεως του Θεού.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

«Απολογητικά Μελέται Ε΄», Παν. Τρεμπέλα, εκδ. Ο ΣΩΤΗΡ, Αθ. 1994

«Ελληνοκεντρικός Πολυθεϊσμός ή Ελληνοχριστιανισμός;», Μιχαήλ Χούλη, έκδ. Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου, Ερμούπολη 2003

«Η Αγία Γραφή», Ελληνικής Βιβλικής Εταιρείας, Αθ. 1997

«Χριστιανισμός και Θρησκευματα», Νικ. Νευράκη, Αθ. 1999